

ira Patrum orthodoxorum decreta proponuntur, me non aliter sentire, nisi quomodo sancta vestra apostolica doctrina et orthodoxa tenet Ecclesia, et omnem novitatem repellens atque respuens, non solum ecthesin, quæ a Pyrrho Constantinopolitano episcopo defendebatur, abjiciam, quippe quia ut hæretica doctibus Constantinopolitanæ Ecclesiæ est deposita, sed et quæ ad ejusdem defensionem noviter conscripta sunt, omni modo nec consentio, nec suscipio, sed cum anathemate repello. Sed et duas operationes duasque voluntates profiteor, et Deum et hominem Dominum Jesum Christum per Spiritum sanctum in utero Virginis conceptum et natum, in duas naturis verum Deum et hominem, in una persona utraque operantem, quæ deitatis et humanitatis sunt, tenere me profiteor, nec aliud quam quod sanctas quatuor universales synodos invenimus prædicasse, et quintam sub piæ memoriæ Justiniano, suscipere, sed solum fidem a Patribus constitutam, per quam verum Deum verumque hominem totum in suis, totum in nostris prædicaverunt, omni constantia profiteri. Ad quod hanc satisfactionis niæ suggestionem, per confamilos meos Maurum Cæsariensem episcopum et Deusdedit presbyterum, dirigere non omisi, eoque vice mea, ut quidquid adversum ecthesios vel alia conscripta ad ejus defensionem noviter commentata descripserint me sine dubio esse conservaturum. Et subscriptio. Ora pro me, domine sancte et meritis beatissime, totoque orbe apostolice papa.

των ὑψίστωνται, ταῦτα με ἀναμφιβόλως παραφυλάττειν. Ἡ ὑπογραφή· Εὐξασθε ὑπὲρ ἐμοῦ, κύριε ἀγιώτατε καὶ μακροτάτε, καὶ τοῦ κόσμου παντός ἀποστολικὴ πάπα.

ἀποστολικὴν ἀγιωσύνην. Περὶ γὰρ τῶν προκειμένων, ἤτοι τῶν προτεθέντων κατὰ τῶν θεσπισμάτων τῶν ὀρθοδόξων πατρῶν, οὐκ ἄλλως φρονῶ, εἰ μὴ καθὼς ἡ ἀγία ὑμῶν ἀποστολικὴ διδασκαλία φρονεῖ. Κατέχειν γὰρ ὁμολογῶ ὡς ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία κατέχει, πᾶσαν καινοτομίαν ἐξωθούμενός τε καὶ διαβρίπτων, ὥστε μὴ μόνον τὴν ὑπὸ Πύρρου, τοῦ γενομένου Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου, διεκδικουμένην ἔχθειν ἀπαβάλλεσθαι, τὴν ἐκ τῶν τειχῶν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας κατενεχθεῖσαν ὡς αἰρετικὴν, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ πρὸς ἐκδίκησιν αὐτῆς νεωστὶ συγγραφέντα διαπτύειν μετὰ ἀναθίματος, οὐδαμῶς αὐτὰ προσδεχόμενος, ἢ συναίνων αὐτοῖς παντελῶς. Δύο γὰρ ἐνεργείες, καὶ δύο θελήματα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πρεσβέω, Θεὸν καὶ ἄνθρωπον αὐτὸν ὄντα γινώσκων, καὶ ἐκ Πνύματος ἁγίου ἐν γαστρὶ τῆς Παρθένου συλλαβέντα, καὶ ἀσπύρωσ ἐξ αὐτῆς γεννηθέντα. Δύο γὰρ φύσεις ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ προσώπῳ πιστεύομεν ἐκάτερα ἐνεργοῦντι. τὰ τε τῆς θεότητος αὐτοῦ καὶ τὰ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἄλλο τι μὴ παραδεχόμενοι παρὰ τὰ ἐκ τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν τεισάρων συνόδων κηρυχθέντα, καὶ τῆς πέμπτης τῆς ἐπὶ τοῦ ἐν εὐσεβεῖ τῇ μνήμῃ γενομένης Ἰουστινιανοῦ. Ἀλλὰ μόνον τὴν ἐκ τῶν ἁγίων πατρῶν παραδοθεισαν κατέχομεν πίστιν, δι' ἧς τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ἄνθρωπον ἀληθινόν, ὅλον ἐν τοῖς ἰδίοις, ὅλον ἐν τοῖς ἡμετέροις, ἐκήρυξαν μετὰ πάσης ἀκλινοῦς ὁμολογίας σταθερῶς πιστεύομεν. Οὐ χάριν, ὡς εἴρηται, τὴν τῆς παρουσίας ἀπολογίας ἀνεφορὰν ἰσπούδασα καταπέμψαι διὰ τῶν συνδούλων μου Μαύρου τοῦ Κεσίνης ἐπισκόπου, καὶ Δεουσδέδου τοῦ πρεσβυτέρου, ὅπως τὸ ἐμὸν ἀναπληρώσωσι πρόσωπον, καὶ πᾶν εἴτι κατὰ τῆς εἰρημένης ἐκθίσεως, ἢ καὶ καθ' ἐτέρων συγγραμμάτων εἰς ἐκδίκησιν αὐτῆς νεωστὶ συνταγέ-

των συγγραμμάτων εἰς ἐκδίκησιν αὐτῆς νεωστὶ συνταγέ-

ANNO DOMINI DCXLIX.

SANCTUS MARTINUS I,

ROMANUS PONTIFEX.

NOTITIA HISTORICA

(Mansi, Conciliorum ampl. collectio.)

Martinus, ^a de civitate Tudertina, provincia Tus- D cixæ, ^b sedit annos sex, mensem unum, dies viginti

NOTÆ SEVERINI BINII.

^a Martinus. Anno Christi 649, die prima mensis Julii post interregnum unius mensis et sexdecim dierum, Martinus, ex Tuscia oriundus, thronum apostolicum conscendit. Hunc Novatianæ hæreseos sectatorem fuisse calumniatur novatores hæretici, ideo quod in epistola 11, ad Amandum, docuerit non esse dandam veniam presbyteris vel diaconis post ordinationem suam peccantibus. Sed si pontificis epistolam sequestrato omni affectu attente legissent, vel etiamnum legerunt, sine dubio ipsos suæ malitiæ et ignorantia punderet. Cum enim Amandus Trajectensis episcopus, pravos mores ecclesiasticorum, perlesus, a Romano pontifice vacationem ab episcopatu per litteras petivisset, Martinus merito id, quod cum incommodo ecclesiæ Trajectensis petiverat, illi ne-

gavit, et ad disciplinam ecclesiasticam ibidem reformandum eumdem admonuit, ut presbyteros ac diaconos graviter peccantes a gradu suo deponat; et, si respuerint, veniamque petierint, eos quidem absolvat, sed nunquam suis gradibus ac dignitatibus restituat. Unde patet quod Martinus non tam de peccatorum venia, quam de restitutione ad sacra ministeria loquatur. Vide Bellarum. lib. iv de Rom. pontif., cap. 12.

Hic per sanctum Landelinum, Cameracensis ecclesiæ presbyterum, et sanctum Amandum Leodiensem [Trajectensem] episcopum, et sanctum Follianum Hiberniæ apostolum, impetita ipsis prædicandi facultate, multos infideles ad Ecclesiam perduxit.

^b Sedit annos sex. Baronius, in appendice tom. XI,

sex [B., mens. III, d. XII].^a Hujus temporibus Paulus A fidem præsumserunt innectere. Quippe quoniam Constantino politanæ urbis episcopus, inflatus superbiæ spiritu adversus rectum sanctæ Dei Ecclesiæ dogma, audacter præsumpsit, paternis definitionibus contraire. ¹ Insuper studuit ad cooperimentum [ad operimentum] proprii erroris ² quorundam subreptioni, ut et clementissimo principi suaderet tyrum exponere, qui [quo] catholicum dogma destrueret. In quo typo omnes omnino voces sanctorum Patrum cum nefandissimorum hæreticorum dictionibus [editionibus] enervavit, scilicet nec unam, nec duas voluntates, aut operationes in Christo Domino nostro delinens confiteri. Qua de re hujusmodi pravitatem suam defendens, quod nunquam nec a prioribus hæreticis præsumptum est, ipse ³ in lite præsumere studuit in tantum [vero vesaniæ prorupit] ut altare ⁴ sanctæ nostræ sedis, quod erat in domo Placidie sacratum in venerabili oraculo, subvertens, diriperet. Prohibens ne adorandam et immaculatam hostiam apocrisarii nostri ibidem Deo offerre valeant, nec communionis sacramenta percipiant. Qui videlicet apocrisarii ⁵ ex præceptione apostolicæ auctoritatis commoverunt eum, ut de tali hæretico intentu recederet. Nec non et contestari visi [commonuerunt] eum, ut ab hujus hæresis intentione recederet. Nec non et contestari eum jussi sunt, persecutionibus diversis cum aliis orthodoxis viris, et venerabilibus sacerdotibus, [at ille] insecutus est eos, quosdam eorum custodia retrudens, alios in exilium deportans, alios autem verberibus ⁶ committens. Quibus pene omnem mundum conturbantibus, ex diversis locis querelam contra eos ad apostolicam nostram sedem plurimi orthodoxi detulisse monstrantur. Conjurantes ut totius malitiæ tantæque eversionis per apostolicam auctoritatem ⁷ abscondant [abscinderetur] commentum, quatenus minime totius [totum] corpus catholicæ Ecclesiæ nocibilis eorum cetheos [exsecutionis] languor dirumpere valeat. Tunc Martinus sanctissimus ac ⁸ beatus episcopus misit, et congregavit episcopos in urbem Romanam numero centum et quinque, et fecit synodum secundum institutum [instituta] Patrum orthodoxorum in ecclesia Salvatoris juxta episcopium Lateranense. Sedentibus episcopis et presbyteris, astantibus diaconis et clero universo, condemnaverunt Cyrum Alexandrinum, Sergium, Pyrrhum, et Paulum, patriarchas Constantinopolitanos, qui novitates contra immaculatam ⁹ fidem præsumserunt innectere. Quippe quoniam ipsam excludere properantes, hæreticorum dogmatum contra catholicam Dei Ecclesiam confusionem concinnaverunt [continuaverunt], anathematis ultione percussi [percussi] sunt. Quæ synodus hodie archivo ecclesiæ continetur. Et faciens exemplaria, per omnes tractus Orientis et Occidentis direxit, et per manus orthodoxorum fidelium disseminavit. ¹⁰ Ipsi diebus direxit imperator in Italiam Olympium cubicularium et exarchum ad regendam omnem Italiam, præcipiens, et dicens: Oportet gloriam tuam, ut sicut nobis suggestit Paulus patriarcha, hujus a Deo conservandæ urbis peragere. Et si quidem inveneris provinciam ipsam consentientem in typo a nobis exposito tenere omnes, qui ibi sunt, episcopos et hæreticos possessorum, atque habitatorum, et peregrinos, ¹¹ et in eodem subscribant [facias tenere omnes qui ibidem sunt, episcopos, et possessores (B., professores) atque habitatores in eodem subscribere]. Si autem quomodo nobis suggestit Platon gloriosus patritius, et Eupraxius gloriosus, ¹² potueritis suadere exercitui ibidem consistenti, jobemus teneri Martinum, qui hic erat apocrisarius in regia urbe. Et postmodum omnes Ecclesias relegere eum; quia factus est a nobis orthodoxus typus, et omnes episcopi Italiæ in ipso subscribant. Si autem inveneritis [inveneris] contrariam in tali causa, exercitum tacitum habetote donec obtinueritis [obtinneris] provinciam, et potueritis vobis exercitum [majorem] aggregare ¹³ tamen Romanæ civitatis, atque Ravennatis [tam et Romanæ civitatis, quam et Ravennatis], ut ea quæ a nobis præcepta sunt, quanto citius explere valeatis [valeas]. Qui prædictus Olympius, veniens in civitatem Romanam, invenit sanctam Romanam Ecclesiam coadunatam cum omnibus episcopis Italiæ, seu sacerdotibus vel clero. Et volens implere ea quæ ei jussa sunt, ¹⁴ amans eorum exercitum virtutis [C., exercitum virtute], voluit schisma sanctæ Ecclesiæ [in sanctam Ecclesiam] introumittere. Hoc per plurimum tempus actum est. Et non illum omnipotens Deus permisit quæ nitentur perficere. Videns ergo se a sancta Dei catholica atque apostolica Ecclesia superatum, necesse habuit de sua quasi mala intentione declinare, ut quod non potuit per manum armatam facere, sub hæretico [subreptitio] modo per missarum solemniam in ecclesia Dei sanctæ genitricis semperque virginis Mariæ ad Præsepe perficeret.

VARIANTES LECTIONES EX COD. LUC. 490.

¹ Et super.² Quibusdam subreptionibus.³ Illicite.⁴ Sanctæ deest.⁵ Quia ex.⁶ Submittens.⁷ Abscindatur.⁸ Beatissimus.⁹ Ut in.¹⁰ Potueris.¹¹ Tum.¹² Armans.

NOTÆ SEVERINI BINII.

corrigenz id quod prioribus Editionibus de tempore sedis sancti Martini senserat, ait eum annis quinque, mensibus quatuor atque diebus duodecim, Ecclesiæ regimen administrasse.

^a Hujus temporibus Paulus Constantinopolitanæ urbis episcopus. Hæc quæ deinceps sequuntur apud Anastasium vere sub pontificatu Theodori contigisse,

adeoque hoc loco male recenseri, supra annotavi, in notis ad vitam ejusdem Theodori.

^b Ipsi diebus, etc. Quæ hic ab Anastasio enarrantur, contigerunt circa tempora illa quibus, habita in urbe Lateranensi synodo, pontifex Monothelitarum hæresim condemnaverat. Vide Baron., ann. 649.

Nam dum communionem ei porrigeret sanctissimus A papa, voluit eum ¹ crudeliter interficere, ut demandaret suo spathario. Sed omnipotens Deus, qui solitus est servos suos orthodoxos circumtegere, et ab omni malo eripere, ipse excœcavit spatharium Olympii exarchi, et non est permittitur videre pontificem, quando exarcho communionem porrexit, vel pacem [C., panem] dedit, ut sanguis ejus effunderetur, et catholica Dei Ecclesia hæresi ² subjurgaretur [subjiceretur]. Quod postmodum prædictus armiger diversis cum jurejurando professus est. Videns ergo Olympius exarchus, quia manus Dei circumtegebatur Martinum sanctissimum papam, necesse habuit se cum pontifice concordare, et omnia quæ ei jussa fuerant, eidem sanctissimo viro indicare. Qui facta pace cum sancta Dei Ecclesia, colligens exercitum, profectus est Siciliam adversus gentem Saracenorum qui ibidem habitabant. Et peccato faciente, major interitus in exercitu Romano pervenit, et post hoc

isdem exarchus morbo interiit. ³ Deinde directus est ab imperatore Theodorus exarchus, qui cognomento Calliopa dicitur, cum Theodoro imperiali cubiculario, qui et Pellurius [Pelarius] dicebatur, cum jussione. Qui tollentes sanctissimum Martinum papam de ecclesia Salvatoris, quæ et Constantiniana appellatur, perduxerunt Constantinopolim, et ⁴ nec sic acquievit. Deinde directus est prædictus sanctissimus vir in exsilium, in locum qui dicitur Chersona [B., Chersona]. ⁵ Et ibidem, ut Deo placuit, vitam finivit in pace Christi confessor. Qui et ⁶ multa mirabilia operatur usque in hodiernum diem. ⁷ Fecit autem ordinationes duas per mensem Decembrem, presbyteros undecim, diaconos quinque, episcopos per diversa loca, num. 33. Depositus ⁸ die 16 mensis B Septembris [Depositio ejus celebratur xv Kalendas Octobris (B., xii Novembris)], ⁹ et cessavit episcopatus dies xxviii.

VARIANTES LECTIONES EX COD. LUC. 490.

¹ *Eum interire, et demandaret, etc.*

² *Subjurgaretur.*

³ *Nec sic eis.*

⁴ *Die 17.*

⁵ *Desunt reliqua.*

NOTÆ SEVERINI BINII.

^a Deinde directus est ab imperatore Theodorus. Cum imperator cognovisset, per Olympium apud sanctum Martinum papam nihil effectum fuisse, ipsamque Monothelitarum hæresim una cum typo quem promulgaverat damnatam esse, confictis in pontificem tribus calumniis, quasi fidem a majoribus traditam mutasset, cum Saracenis conspirasset, atque contra Dei genitricis Mariæ cultum nescio quid locutus, illegitime pontificatum occupasset, jussu Heraclii, atque opera Theodori Calliopæ exarchi, per vim militarem e basilica Constantiniana pontifex abductus, abstractusque e palatio Lateranensi, et in navim conjectus, asportatus est in Orientem, mandato clericis dato, ne abductum sequerentur. Capto pontifici, quantumvis morbo podagrico affligeretur, inhibuit ne in terram conscenderet e navi, omneque humanitatis officium illi negatum est, eo consilio, ut, integro anno inter Cycladas detentus, his ærumnis a constantia solita amoveretur. Post exactum annum unum, tandem adduxerunt illum Constantinopolim, ubi post lapsum xciii dierum, quibus omnium alloquio dedignabatur, in judicium adductus, accusatus, et per laicos ac perjuros testes convictus, gladio addicitur, pontificalibus ornamentis exuitur, urbis opprobrio exponitur, catenisque oneratus in carcerem retruditur; jamque gloriam martyrii consecutus fuisset, nisi Paulus Constantinopolitanus episcopus morti vicinus obtinisset. Nam cum illi imperator, postridie quam hæc gesta fuerant, retulisset quæ in sanctissimum pontificem commissa erant, suo seipsum judicio condemnans, teste Anastasio, in epistola hac de re ad Occidentales scripta, et conversus ad parietem dixit: Hei mihi! et hoc ad abundantiam judiciorum ueorum actum est; nunquidnam, Domine, non est miserabile talia pati pontificem? Tunc attentius adjuravit imperatorem sufficere ei in his quæ passus est, nihilque amplius sustinere. ^b Quod cum beatus papa audisset, ægre tulit, exspectans per gladium consummare martyrium. Post aliquot dies igitur suos jam ante consulatus, navigio in Chersonam transvectus est clanculum, ut ibidem in exsilio fame, aliisque corporis calamitatibus consumptus, diem extremum claudere cogeretur.

Chersonæ constitutus, duas postremas scripsit epistolas, quibus indicat, quas ibi aeris injurias, quamque corporis inedia sustineat.

C De relegato Martino pontifice Theodorus exarchus Romæ certior factus, curavit quod mandarat Constanti imperator, ut quantumvis reluctaretur clerus Romanus, Martino successor designaretur. Ad majus incommodum evitandum, tandem universi cleri consensu electus est Eugenius ista conditione, ut saltem eo tempore, quo vivebat sanctus Martinus, vicaria præfectura Ecclesie præesset, idque ne invitus ab imperatore obtruderetur Romanus episcopus, qui ejusdem cum ipso hæreseos propugnator esset. Hæc ex epistolis sancti Martini papæ et Anastasii bibliothecarii quæ est 16 inter epistolas Martini, Baronius in annalibus.

^b Et ibidem vitam finivit. Anno Christi 654, duodecimo die mensis Novembris, quando pontificatum annis quinque, mensibus iv, et xiv diebus, administrasset.

^c Multa mirabilia operatur usque in hodiernum diem. Refert de eo Audouenus, in Vita sancti Eligii, apud Surium, i Novembris, quod adhuc vivens, Constantinopoli euidam per orationem lumen restituerit. Gregorius II ejus nominis pontifex, in epistola ad Leonem Isauricum imperatorem hæreticum, hæc de sancto Martino post alia subjungit: et At beatum Martinum esse sanctum testatur civitas Chersonensis et Bosphori, in quam relegatus est; et totus Septentrio atque incolæ Septentrionis, qui ad sepulcrum ejus confluunt, et morborum curationes experiuntur. Refert Baronius, anno 654, num. 6, se a v. ro quodam maxime pio et fide integro accepisse quod in hanc usque diem memoria sancti Martini papæ a Græcis adhuc frequentetur; quodque populus frequenti coetu ad sepulcrum ejus confluens, gratias curationum accipiat, et alia justa petita impetret. Probabile est quod dum corpus ejus Romam translatum fuit, Chersonenses unam partem ipsius sibi asservant.

^d Fecit ordinationes duas per mensem Decembrem. Unam tantum ordinationem mense Decembris fecisse potuit, quem primo tantum anno pontificatus sui mense Decembri Romæ habitasse ex iis quæ supra dixi constat. Anno enim secundo pontificatus sui Roma abductus, reliquos annos exegit in exsilio, ut patet supra. Baronius, prædicto anno, num. 2.

^e Cessavit episcopatus ejus dies xxviii. Non est probabile quod tam brevi temporis spatio obitus sancti